

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.032/2023/4.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Kollarics Flóra Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Kollarics Flóra ügyvéd

Az alperes:

alperes, alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 15.P.22.082/2022/5.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Az alperes kiadójának, a cég1 Zrt.-nek (alperes címe) perköltség fizetési, valamint az eljárási illeték viselésére vonatkozó kötelezettségét mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes a napilap online portálon 2022. augusztus 17. napján „cikk címe” című cikkben azt közölte, hogy [a]z országgyűlési választások előtt a médiában személyként elhíresült férfi a közzétett videóiban több korrupciógyanús üggyel is összefüggésbe hozta felperest: a maszkos alak egy rejtett kamerával készített felvételt mutatott be, amelyen felperes és egy ismeretlen személy egy autóban ülve több millió forint – feltételezhetően – kenőpénzzel számolt el.”

[2] A cikkbeli közlések miatt a felperes a 2022 augusztus 19. napján kelt levelével írásban helyreigazítást kért az alperestől, melyben a sérelmezett cikket és valótlán tényállításként a fenti cikkbeli idézetet jelölte meg. Helyreigazító közlemény közzétételét kérte, annak megjelölésével, hogy az alperes a fent rögzített valótlán tényt közölte. Az alperes a helyreigazítást nem teljesítette.

[3] A felperes keresetlevelében kötelezni kérte az alperest az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére a portál főoldalán 24 óra időtartamban önálló hírként, valamint az „cikk címe” című cikk címe alatt, a cikk elérhetőségének időtartamában, de legalább 60 napig:

Helyreigazítás: 2022. augusztus 17. napján 7 óra 45 perckor megjelent „cikk címe” című cikkünkben valótlánul állítottuk, hogy az személyként elhíresült maszkos alak által közzétett videón felperes szerepel, amint egy autóban ülve több millió forint kenőpénzzel számol el.”

Keresetében kifejtette, hogy a sérelmezett közlés valótlán tényállítást tartalmaz. A cikkben hivatkozott videóban nem ő szerepel, ebből következően valótlán a cikknek minden, a „kenőpénz” átadásával kapcsolatos, őt érintő állítása. Hivatkozott arra, hogy nem minősül közszereplőnek, ezért nincs fokozott tűrési kötelezettsége a vele kapcsolatos közlések tekintetében.

[4] Az alperes a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes a sajtószerző előtti kötelező eljárása során

előterjesztett kérelmében ugyanis nem határozta meg konkrét közlemény közzétételét, ezért nem volt abban a helyzetben, hogy megállapítsa, milyen közlemény közzétételét igényli a felperes. A felperes keresetében már megjelölte a közlemény szövegét, de keresete csak a korábbi közleményre vonatkozhat.

Ebből következően álláspontja szerint a felperes határidőn belül nem igényelt helyreigazítást tőle.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett www.portál internetes portálon 2022. augusztus 17-én „cikk címe” címmel megjelent és a <https://portál/link> linken elérhető cikkhez kapcsolódóan tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt – a sérelmezett médiatartalomhoz hasonló módon és terjedelemben, közvetett és/vagy közvetlen kommentár és fénykép nélkül – 5 napon belül, a cím alatt, a lead felett legalább 30 napig, illetve amíg az eredeti kifogásolt cikk elérhető és a www.portál kezdőoldalának legelején ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban ahogy a sérelmezett cikk címe a kezdőoldalon megjelenítésre került, jelenjen meg 24 óra időtartamban az alábbi cím, amelyre kattintással az eredeti cikk és az abban foglalt helyreigazító közlemény közvetlenül elérhető: Helyreigazító közlemény az „cikk címe” című cikkhez.

„Helyreigazító közlemény: A 2022. augusztus 17. napján 7 óra 45 perckor megjelent „cikk címe” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy az személyként elhíresült maszkos alak által közzétett videón felperes szerepel, amint egy autóban ülve több millió forint kenőpénzzel számol el.”

Kötelezte az alperes kiadóját, a cég1 Zrt.-t, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 75.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra térítsen meg 36.000 forint le nem rótt illetéket.

Kifejtette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. §-ának (1) bekezdése alapján, hogy ezen jogszabályok nem követelik meg a helyreigazító közlemény szövegszerű meghatározását a helyreigazítás iránti kérelemben. A helyreigazítás a PK 15. számú állásfoglalás alapján a jogosult válaszlevelének közzétételével is teljesíthető, és annak szövegét a perben a bíróság maga állapíthatja meg.

Utalt arra is, hogy a felperes a perben igazolta, hogy a helyreigazítást törvényes határidőben igényelte az alperestől, és csatolta a kifogásolt közleményt tartalmazó sajtóterméket is, azonban a helyreigazítás iránti kérelem tartalma és egyéb kritériumai a perindítási szakban nem vizsgálhatók. Ezért a keresetlevél visszautasításának nem volt törvényes alapja [Pp. 496. § (1) bekezdés és 176. § (1) bekezdés c) pontja], így a keresetet érdemben vizsgálta a Fővárosi Ítéltábla 1.Pkf.25.511/2022/2. számú végzésére hivatkozva.

Elsődlegesen arról döntött – a PK 12. számú állásfoglalás alapján –, hogy a nyilvános közlés közügyekben való megszólalásnak minősült annak tárgya alapján, mely szerint az közéleti szereplőkről és a közpénzek felhasználásáról szól. Megállapította, hogy a sérelmezett közlés, nevezetesen, hogy a felperes részt vesz „kenőpénz” átadásában, egyértelműen igazolható, bizonyítható körülmény, és ekként tényállítás.

A cikkbe ágyazott videófelvétel megtekintése alapján rögzítette, hogy az autóban ülő férfiak közül csak az egyiknek látható az arca, aki nem a felperes. A másik, vezető oldalon ülő férfi nem volt beazonosítható, a felperes az e körben őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Megállapította a bizonyítás eredményének mérlegelésével, hogy a

videófelvétel alapján a felperesre vonatkozó közlés valóban tényállítás, és az alperest annak helyreigazítására kötelezte.

A helyreigazítás szövegét a PK 15. számú állásfoglalásban írtakra hivatkozva a kérelem és az ellenkérelem korlátai között belátása szerint állapította meg akként, hogy abból kitűnjön a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlan. A közzététel módját a felperes kérelmének és a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően határozta meg.

A perköltség viselésére az alperes perben nem álló kiadóját kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése és a 101. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdésére, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. és 3. §-aira.

[6] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte. Elsődlegesen a felperes keresetének teljes elutasítását, másodlagosan a helyreigazító közleményből az „amint egy autóban ülve több millió forint kenőpénzzel számol el” szövegrész mellőzését kérte.

Álláspontja szerint tévesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a Pp. 495. § (1) bekezdésében foglaltak és az Smtv. 12. § (1) bekezdése sem követeli meg a helyreigazító közlemény szövegszerű meghatározását a helyreigazítás iránti kérelemben. Kifejtette, hogy a felperes a sajtószerző előtti kötelező előzetes eljárása során helyreigazító közleményt nem határozott meg, azonban a keresetében már konkrétan közlemény közzétételére kérte kötelezni az alperest. Ennél fogva nem volt abban a helyzetben, hogy megállapítsa konkrétan milyen tartalmú közlemény a felperes közzétételi igénye, milyen tartalmú közlemény közzétételével kerülheti el alperes a peres eljárás megindítását.

Előadta, hogy a sajtószerző előtti előzetes eljárás során előterjesztett kérelméhez a felperes a kereseti kérelmében kötve van, mert a kereset tárgya csak az a közlemény lehet, amelyet a sajtószerző előtti kötelező előzetes eljárása során kért. Ennek megsértése esetén a sajtószerző meg van fosztva attól a lehetőségétől, hogy önkéntes helyreigazítást tegyen közzé, hiszen konkrét közlemény felperes általi meghatározása hiányában nem tudja mérlegelni azt, hogy milyen tartalmú közlemény az, amelyet felperes elfogad. Álláspontja szerint csak a peres eljárás során meghatározott közlemény közzététele ellentétben áll a sajtó-helyreigazítási eljárás jogintézményével, az alperes keresete nem felelt meg a Pp. 496. § (5) bekezdés a) pontjában foglaltaknak.

Másodlagos kérelme szerint önmagában az a közlés, hogy „valótlanul állítottuk, hogy az személyként elhíresült maszkos alak által közzétett videón felperes szerepel” önmagában teljesíti a helyreigazítást. Ezen mondatrész önmagában tartalmazza a valótlan tény, annak megjelenítésével megfelelően értelmezhető tájékoztatást kapnak az olvasók. Ezért a fellebbezésben kifogásolt szövegrész a felperesre vonatkozó sérelmezett tényállítás helyreigazításához szükségtelen, nem kapcsolódik elengedhetetlenül a helyreigazított közléshez, meghaladja a felperes által sérelmezett közlés valótlanságának megértéséhez szükséges információkat.

[7] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és perköltségének megfizetésére az alperes kiadójának kötelezését kérte.

Álláspontja szerint a PK 15. számú állásfoglalás szerint a sajtó-helyreigazításra alkalmas közlemény alakját és tartalmát a törvény részletesen nem határozza meg. Csupán azt a rendelkezést tartalmazza, hogy a helyreigazító közleményből ki kell tűnnie: a sérelmes

közleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények. Kifejtette, hogy a sértett saját nyilatkozata közzétételének elrendelése is mérlegelés körébe tartozik, a perben pedig a bíróság a belátása szerint állapítja meg a helyreigazító közlés szövegét.

Hivatkozva a Kúria gyakorlatára [BH 2023.2.33: Kúria Pfv.IV.21.154/2022/6.] kifejtette, hogy ennek a széles körű mérlegelésnek az az indoka, hogy a szubjektív jogvédelem célja akkor érvényesül, ha lehetőség van az eset összes körülményének mérlegelésére. Mindezek alapján álláspontja szerint az a tény, hogy a közlemény konkrét szövege a megelőző eljárásban nem került pontosan meghatározásra, illetőleg eleve nem került konkrétan megjelölésre, nem eredményezi a megelőző eljárás hiányosságát és nem alapozza meg a kereseti kérelem elutasítását.

A másodlagos fellebbezési kérelem körében azt adta elő, hogy az valójában az eljáró bíróság szabad mérlegelésének lehetőségét vitatja el. Kifejtette, hogy az alperes nem adott elő semmilyen jogi érvet arra nézve, hogy miért ne lehetne az elsőfokú bíróság által meghatározott helyreigazító szöveg közzétételét a vonatkozó jogszabályok keretei között elrendelni.

[8] Az alperes fellebbezése alapos.

[9] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti korlátok között bírálta felül.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, ilyen körülményre egyébként a fellebbező alperes sem hivatkozott.

[10] A másodfokú bíróság az elsődleges fellebbezés folytán azt vizsgálta, hogy a kötelező előzetes eljárás során a felperesnek egyértelműen fel kellett-e tüntetni határozott tartalommal a helyreigazító közleményt, vagy elegendő volt a sérelmezett valótlan közlés megjelölése.

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése értelmében az érintett helyreigazító közlemény közzétételét követelheti, míg a Pp. 495. § (1) bekezdése szerint szintén a helyreigazító közlemény közzétételét kérheti az érintett.

A Pp. 495. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a határidőn belül írásban megérkezett helyreigazítás közzétételét csak akkor lehet – többek között – megtagadni, ha a kérelem nem tartalmazza az (1) bekezdésben meghatározottakat.

[11] Az előzetes helyreigazítási kérelmében a felperes szó szerint idézte a cikkből az általa valótlanul minősített részt az alábbiak szerint: „[a]z országgyűlési választások előtt a médiában személyként elhíresült férfi a közzétett videóiban több korrupciógyanús üggyel is összefüggésbe hozta felperest: a maszkos alak egy rejtett kamerával készített felvételt mutatott be, amelyen felperes és egy ismeretlen személy egy autóban ülve több millió forint – feltételezhetően – kenőpénzzel számolt el.” Ezt követően a kérelme így szólt: „(...)

követelem az Smtv. 12. § (2) bekezdésében és a Pp. 495. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti helyreigazító közlemény közzétételét, megjelölve, hogy a fent rögzített valótlan tényt közzétették.”

[12] A felperes az előzetes eljárás során szöveghűen nem jelölte meg, hogy milyen tartalmú helyreigazító közlemény közzétételét kéri. A kérelmében hivatkozott idézet több, öt egymástól elkülönülő tényállítást is tartalmazott. Mindezek alapján nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy milyen szövegezésű közlemény közzétételét követeli a felperes. Az sem állapítható meg egyértelműen, hogy mely tényállítás valótlanágát állítja a felperes, mert a megjelölt közleményében szereplő tényállítások vonatkozásában – a perben a felperes által sem vitatottan – több állítás valós volt.

[13] A Pp. 495. § (1) bekezdésének első mondata alapján a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló törvény szerinti helyreigazító közlemény közzétételét kérheti az érintett a sajtószervtől.

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése szerint olyan helyreigazító közlemény közzététele követelhető, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, megalapozatlan, vagy mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A Pp. sajtószerv előtti kötelező előzetes eljárásra vonatkozó 495. § (1) bekezdése utaló szabályt tartalmaz az Smtv. 12. § (1) bekezdésére, mely meghatározza, hogy az előzetes eljárásban milyen közlemény közzététele követelhető. A perbeli esetre vonatkozóan ezen szabályokból az következik, hogy a felperes olyan közlemény közzétételét kérhette az alperestől, melyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan. A fentiek szerint a felperes kérelméből egyértelműen nem tűnt ki, hogy mely tényállítást, tényállításokat minősíti magára nézve valótlanoknak.

[14] A másodfokú bíróság következetes álláspontja szerint (2.Pf.20.014/2023/4.) a fenti jogszabályhely alkalmazása során nemcsak a Pp. 495. § (1) bekezdés utolsó mondatában felsorolt tartalmi elemeket szükséges feltüntetnie a kérelemben, hanem magát a követelt helyreigazító közleményt is, amely az egész sajtó-helyreigazítási eljárás nélkülözhetetlen eleme is egyben. Ennek hiányában ugyanis a sajtószervre hárulna annak eldöntése, hogy az érintett milyen tartalmú közleményt kíván, milyen szövegezésű helyreigazítás közzétételével kerülheti el a peres eljárást.

[15] Megfelel az egyértelműség követelményének azonban az az előzetes helyreigazítás, amely egyetlen sérelmezett tényállítást tartalmazó szöveg valótlanágának kiigazítását kéri. Az a közlemény is megfelelő, amelyben a közzétetni kért valóság szövege határozza meg világosan és pontosan, a sajtószerv által félre nem érthető módon a sérelmezett közlést és a közzétetni kért helyreigazítás tartalmát. Azonban a perbeli esetben a fenti követelmények sem voltak megállapíthatók, mert egyfelől a felperes előzetes kérelmében nem kérte a való tények közzétételét, másodsorban pedig a sérelmezett és idézett közleményrész több, és részben – a felek által a perben vitássá nem tett – valós tényállítást is

tartalmazott. Ezért a sajtószerv számára adott esetben nem volt egyértelműen és kétséget kizáróan megállapítható a sérelem orvoslásának tartalma, a helyreigazítás szövege.

[16] Utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a helyreigazító közlemény kötelező tartalmi elemkénti minősítését támasztja alá a Pp. 496. § (1) bekezdése is. E szerint, ha a helyreigazítás közzétételére irányuló kötelezettségét a sajtószerv határidőben nem, vagy nem a helyreigazítási kérelemnek megfelelően teljesíti, a helyreigazítást igénylő ellene pert indíthat a helyreigazító közlemény közzététele iránt.

Ezen jogszabályhely a perindítás egyik feltételeként azt határozza meg, hogy a helyreigazítás közzétételére nem a helyreigazítási kérelemnek megfelelően került sor, tehát magából az utóbbitól ki kell derülnie egyértelműen, hogy milyen tartalmú helyreigazítást kér az érintett. Főszabályként, az esetek túlnyomó többségében tehát ez a követelmény azt jelenti, hogy az érintett egyértelműen megjelölje az általa követelt helyreigazítás szövegét is. Ennek elmaradása csak különös esetekben, a fenti, [15] bekezdésben írt két esetkörben mellőzhető, amikor csak egyféle szövegezésű helyreigazítás merülhet fel. Azonban ez a körülmény az adott esetben nem volt megállapítható.

[17] A felperes azonban az előzetes eljárás során nem jelölte meg az általa követelt helyreigazítás szövegét, a helyreigazítás iránti kérelme pedig olyan jellegű volt, hogy annak értelmezése alapján nemcsak egyféle szövegezésű, tartalmában egyértelműen azonosítható közlemény közzétételéről kellett döntést hoznia a sajtószervnek. Mindezek alapján az alperes a Pp. 495. § (2) bekezdés b) pontja alapján megtagadhatta a helyreigazítás közzétételét és ezért a közlemény közzétételét perben sem követelheti megalapozottan a felperes.

[18] Az elsődleges fellebbezési kérelem eredményre vezetett, ezért a másodfokú bíróság a fentiek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és mellőzte a másodlagos fellebbezési kérelem vizsgálatát.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása folytán a felperes mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárásban pervesztes lett, ezért költségeinek megtérítését sem kérheti. Erre tekintettel mellőzte az alperes kiadójának perköltségfizetési kötelezettségét. A pernyertes alperes ügyvédi munkadíját nem számította fel a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint, ezért a Fővárosi Ítéltábla arról nem rendelkezett.

[20] Az eljárási illetéket a pernyertes alperes kiadójának nem kell viselnie [Pp. 83. § (1) bekezdés], ezért e körben is megváltoztatásra került az elsőfokú bíróság ítélete. A személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított összesen 84.000 forint összegű eljárási és fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperesnek kell megfizetnie.

[21] Tájékoztatja a felperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során a közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság (Fővárosi Ítélőtábla) megnevezését, a bírósági ügyszámot és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pontja].

Budapest, 2023. március 21.

Dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró